

Protokoll fört vid enskild föredragning

Infrastrukturavdelningen

Allmänna byrån

Beslutande

Minister

Veronica Thörnroos

Föredragande

Byråchef

Petra Bengts

Justerat

Omedelbart

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 59

Dispens gällande längd på fordonskombination

ÅLR 2015/4174

537 II

Beslut

Landskapsregeringen beslöt att i enlighet med 52 § förordning om användning av fordon på väg (FFS 1257/1992), tillämplig genom 1 § landskapsförordning (1993:104) om fordons konstruktion, utrustning, skick, användning och belastning, bevilja Transmar Ab dispens från de bestämmelser om en fordonskombinations längd som anges i 24 § 3 mom. d), 26 och 31 §§ förordning om användning av fordon på väg.

Till den bil som definieras nedan får en påhängsvagn och en egentlig släpvagn kopplas eller en påhängsvagn med hjälp av en dolly kopplas. Då uppstår maximalt en kombination som har en längd på 34,5 meter. Kombinationen får endast användas på vägsträckor som framgår av ruttbeskrivningen samt i enlighet med de meddelade villkoren. Bilen får utan begränsningar användas så länge dess mått överensstämmer med förordning om användning av fordon på väg.

Dispensen är giltig till och med den 23.9.2020.

Landskapsregeringen kan återkalla detta beslut om något av villkoren inte följs eller trafiken med fordonskombinationen visar sig ha avsevärt negativa effekter för trafiksäkerheten.

Villkoren för undantaget anges nedan.

Motivering

Transmar Ab har till landskapsregeringen inkommit med en ansökan om undantag från bestämmelserna om en fordonskombinations längsta längd. Ansökan avser ruten Sundsvägen 420 i Finströms kommun till Vikingagränd i Mariehamns stad samt ruten Vikingagränd i Mariehamns stad till Långnäs Hamn i Lumparlands kommun.

Den fordonskombination som avses i ansökan uppfyller inte de bestämmelser som anges i förordning om användning av fordon på väg

avseende kombinationens längd och lastutrymmets längd i 24 §, kraven i 26 § om vändradie och inte heller bestämmelserna i 31 § om antalet släp som kopplas till fordonet.

Motivet till ansökan är att sökandebolaget önskar möjliggöra en utveckling av längre fordonskombinationer i syfte att utreda de bästa lösningarna för landsvägstransporter av stora varuflöden med tanke på trafiksäkerhet, miljö och effektivitet. Syftet är test av ny teknik.

Landskapsregeringen kan enligt 52 §, ovan nämnda förordning, bevilja undantag från bestämmelserna för ett enskilt fordon eller en enskild fordonskombination, om det är nödvändigt för test av ny teknik eller för produktutveckling eller av något annat särskilt skäl. En förutsättning för ett sådant undantag är att undantaget inte äventyrar trafiksäkerheten eller snedvrider konkurrensen. Undantag får beviljas för viss tid och förenas med villkor.

Landskapsregeringen anser att en effektivisering av landsvägstransporter kan gynna miljön genom att bränsleförbrukningen minskar. Vidare kan minskade transportkostnader öka exportföretagens konkurrenskraft.

Med beaktande av trafiksäkerheten ställs i villkoren krav på dispensinnehavarens incidentrapportering. Det är av högsta vikt att den övriga trafiken inte förorsakas fara eller olägenhet till följd av den beviljade dispensen.

Motsvarande tester med överdimensionerade fordonskombinationer sker på flera ställen i Norden, bland annat i Finland och Sverige och är således ingen ny företeelse.

Fordonskombination

De påhängsvagnar som kopplas till dragbilarna och förses med en ny kopplingsanordning ska godkännas av motorfordonsbyrån. Uppgift om godkännandet ska införas i fordonsregistret genom en anmälan om ombyggnad. Av fordonsregistret ska framgå att den aktuella påhängsvagnen samt kopplingsanordningen är godkänd för trafik enligt dispensen.

Vid behov kan en separat bilaga till detta beslut utges om de alternativa släp som får användas i kombinationen

Tillåtna tider

Transporterna bör planeras så att framkomligheten för övriga trafikanter inte påverkas. Så långt som det är möjligt bör dispensinnehavaren undvika att trafikera området mellan rondellen vid det så kallade Solberget och Rökerirondellen under rusningstid. De alternativa rutterna, som finns beskrivna nedan, kan användas för detta ändamål.

Om olägenheter upptäcks under försöksperioden kan landskapsregeringen införa tidsbegränsningar som är angivna i klockslag för de olika rutterna.

Ruttbeskrivning

Rutterna nedan är enkelvägsresor, men även returer avses.

Sundsvägen 420 – Vikingagränd

1. Sundsvägen 420 – Nya godbyvägen – Bolstavägen – Vikingagränd
2. Sundsvägen 420 – Nya Godbyvägen – St. Olof väg – Godbyvägen
Fallgårdsvägen – Vikingagränd

Vikingagränd – Långnäs Hamn

1. Vikingagränd – Bolstavägen – Nya godbyvägen – Lemlandsvägen –
Långnäsvägen – Långnäs Hamn
2. Vikingagränd – Fallgårdsvägen – Godbyvägen – Önningebyvägen –
Lemlandsvägen – Långnäsvägen – Långnäs Hamn

Sundsvägen 420 – Långnäs Hamn

1. Sundsvägen 420 – Nya Godbyvägen – St. Olof väg – Godbyvägen –
Önningebyvägen – Lemlandsvägen – Långnäsvägen – Långnäs Hamn

Villkor

1. Innan den regelbundna trafiken inleds ska ett test genomföras för att försäkra att rutterna lämpar sig för fordonskombinationens längd. Korsningar och rondeller längs rutten bör kontrolleras.
2. En kopia av den beviljade dispensen, inklusive ruttbeskrivningarna, ska finnas i fordonet under färd.
3. Kombinationen får användas endast på de rutter som finns beskrivna i detta beslut under rubriken "Ruttbeskrivning".
4. Högsta tillåtna hastighet med kombinationen är 80 km/h på de sträckor där högre hastighet än så tillåts.
5. Väghållaren kan begränsa eller förbjuda trafikering med överdimensionerade mått under särskilda vägarbeten eller av annan speciell orsak i de fall trafiksäkerheten påkallar det.
6. De chaufförer som ska framföra kombinationen ska ha genomgått en särskild utbildning, där man går igenom kombinationens specifika tekniska egenskaper, dess inverkan på övrig trafik, de tillåtna rutterna samt kombinationens beteende i snäva kurvor. Kursunderlaget tas fram i samarbete med Motorfordonsbyrån.
7. Längst bak på kombinationen ska reflekterande skylt med texten "LÅNG TRANSPORT" finnas. Texten ska vara svart på gul bakgrund och skylten ska ha en röd ram. Skyltar ska vara väl synliga för övriga trafikanter och avlägsnas eller täckas över när fordonen används i sin normala längd.
8. Alla bromsar i fordonen ska vara försedda med EBS-system och om fel uppstår på en enhet inte användas i transporten.
9. Dispensinnehavaren ska aktivt följa med hur kombinationerna beter sig i trafiken genom ett GPS-baserat rapporteringssystem samt feedback från chaufförerna. Avvikande situationer och andra incidenter ska av chauffören rapporteras till dispensinnehavaren dagligen på avsedd blankett. Vid större incidenter meddelas även landskapsregeringen inom 48 timmar.
10. Riskfaktorer som noteras samt eventuella åtgärdsförslag ska meddelas landskapsregeringen.
11. Trafiken med kombinationen ska omedelbart avbrytas om brister upptäcks i kombinationens körbarhet eller om brister uppstår i konstruktionerna, om dessa eventuellt utgör en fara för trafiksäkerheten
12. Draganordningar till kombinationen ska uppfylla ISO 18868:2013

normen. Annars bör det finnas en försäkring utställd av draganordningens tillverkare om lämpligheten för användning

Uppföljning

Dispensinnehavaren ska tillsammans med landskapsregeringen delta i uppföljningsmöten minst en gång per år. Både dispensinnehavaren och landskapsregeringen kan dock oftare ta initiativ till uppföljningsmöten.

Syftet med uppföljningsmötena är att diskutera de eventuella risker, incidenter och olyckor som har ägt rum under perioden. Vid uppföljningsmötena ska särskilt trafiksäkerhetsfrågor och åtgärdsförslag framföras.

Dispensinnehavaren ska även redovisa de resultat de har uppnått, baserat på de uppgifter de har, i förhållande till bland annat miljöaspekter.
